

Adviesnota aan het Algemeen bestuur

Datum	27 maart 2025
Steller	Monique Jacobs, Gillian Lion, José van Bon, Gert Franssen
Agendapunt	8b
Onderwerp	SROI eis contracten per 1 januari 2026
Bijlagen	8c; Bijlage D (1) - Regeling social return Limburg-Noord 8d; Bijlage D (2) - Regeling_social_return_checklist_waarden_Limburg_Noord

Inleiding

De regio heeft tijdens het project 'Sturing en Inkoop' de keuze gemaakt invulling te geven aan het thema SROI (Social return on investment). Dit heeft zich vertaald in een contracteis, welke is opgenomen in de volgende (raam)overeenkomsten:

- Jeugdhulp segment 2, 3 en 4
- Jeugdhulp segment 1
- Integrale Crisishulp Jeugd
- Wmo maatwerkdiensten
- Wmo Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg & Preventie
- Participatie begeleiding collectief
- Participatie begeleiding individueel

Deze (raam)overeenkomsten hebben allen een einddatum van 31-12-2025 met een optie tot verlenging van twee keer drie jaar. Voor alle bovenstaande overeenkomsten geldt eenzelfde SROI eis met uitzondering van Jeugdhulp segment 1, daar dit een inspanningsverplichting betreft, in plaats van een resultaatverplichting. Belangrijk om te benoemen is dat deze adviesnota betrekking heeft op de regeling social return Noord-Limburg. Echter is voor de volgende raamovereenkomsten tevens de 'regeling social return Midden-Limburg' van toepassing:

- Integrale Crisishulp Jeugd
- Wmo Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg & Preventie.

Inmiddels hebben gemeenten en aanbieders drie jaar ervaring opgedaan met de gestelde eis. Daarnaast zijn aanbieders onlangs in de gelegenheid gesteld hun input op de SROI eis te geven middels een schriftelijke enquête. Belangrijkste aandachtspunten zijn als volgt:

- Vanuit enquête aanbieders wordt het aandachtspunt 'reikwijdte/flexibiliteit' eis het vaakst genoemd (waaronder meer aandacht voor het type onderneming en 'maatwerk')
- Drempelwaarde SROI verplichting in combinatie met uitblijven jaarlijkse indexatie normbedragen
- Afwezigheid van een protocol in het geval van géén toerekenbaarheid in de tekortkoming van gemaakte afspraken. Op basis van de ervaringen van afgelopen periode zijn daarbij de volgende situaties te onderscheiden:
 1. Financiële problemen bij een aanbieder
 2. Ondanks voldoende inspanning, kan aanbieder niet voldoen aan de SROI verplichting

Omwillen van de aard van bovenstaande aandachtspunten, in combinatie met de mogelijkheid aanpassingen door te voeren bij een verlenging of nieuwe contractering, komen wij met een aangepast voorstel met betrekking tot de SROI eis per 1 januari 2026. Dit voorstel is tot stand gekomen vanuit een tijdelijke projectgroep met een vertegenwoordiging vanuit de MGR, de SR-functionaris Noord-Limburg en een

beleidsadviseur Participatie. Tevens is advies ingewonnen bij de jurist en business controller van de MGR. De regionale beleidsgroepen zijn in een eerder stadium geïnformeerd over de werkwijze met betrekking tot de doorontwikkeling van de SROI eis, en hebben hierop tevens input kunnen meegeven.

Toelichting

Huidige situatie

Op hoofdlijnen omvat de SROI eis, zoals opgenomen in de (raam)overeenkomsten het volgende:

- **Resultaatverplichting** voor opdrachtnemers met één of meerdere (raam)overeenkomst(en) met een (verwachte) gezamenlijke jaarlijkse opdrachtwaarde boven €250.000: minimaal 5% van de totale opdrachtwaarde van de gesloten (raam)overeenkomst dient ingezet te worden t.b.v. sociale return gedurende looptijd van het contract. Het niet voldoen aan de verplichting resulteert in een boete ter waarde van het openstaande bedrag.
- **Inspanningsverplichting** voor opdrachtnemers met één of meerdere (raam)overeenkomst(en) met een (verwachte) gezamenlijke jaarlijkse opdrachtwaarde lager dan €250.000.
- De samenwerkende gemeenten waarderen de invulling van social return op basis van de Bouwblokkenmethode. Dit houdt in dat elke social return invulling een vaste waarde vertegenwoordigt, uitgedrukt in euro's. De waardes van de bouwblokken zijn gebaseerd op de afstand tot de arbeidsmarkt van de kandidaat.
- Procesmatig dient de aanbieder zich te verhouden tot:
 1. Plan van aanpak bij aanvang contractering
 2. Elke 3 maanden rapportering over de voortgang
 3. Jaarlijkse actualisatie plan van aanpak
 4. Eindverantwoording bij einde overeenkomst

Voorstel per 1-1-2026

Wij stellen voor per 1 januari 2026 de volgende wijzigingen door te voeren in de SROI eis (regeling social return Noord-Limburg):

De volledige eis met betrekking tot SROI is bijgevoegd in *bijlage 1* en *bijlage 2*, als bijlagen 8c en 8d bij deze adviesnota.

Onderwerp	Voorstel tot aanpassing
1) Maatwerk i.r.l.t. huidige SROI regeling / bouwblokkenmethode	→ Aanpassing SROI regeling (bijlage 1) en bouwblokkenmethode (bijlage 2): In het kader van verbreding toepassingsmogelijkheden ten opzichte van beleid uit 2022, zullen de volgende aanpassingen worden doorgevoerd: In de regionale beleidsnotitie, de SROI regeling, (bijlage 1) en het bijbehorende uitvoeringsprotocol, de bouwblokkenmethode, (bijlage 2) zullen de toepassingsmogelijkheden worden verbreed ten opzichte van het eerdere regionale beleid en uitvoeringsprotocol uit 2022. In het beleid van 2022 zijn activiteiten voor de categorie arbeidsparticipatie (A), (B) alternatieven voor participatie, en (C)

	Dienst gericht op arbeidsontwikkeling opgenomen. Hieraan voegen we de volgende categorieën toe: - <u>SROI- Co-creatieve projecten</u> Dit betreft samenwerkingsverbanden tussen gemeente, een of meerdere opdrachtnemers, onderwijsinstellingen en/of andere maatschappelijke partners gericht op kandidaat ontwikkeling – maatwerk. Het gaat om werkplaatsen met behoud van uitkering voor maximaal zes maanden. Het betreft in principe alleen mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. - <u>Bijdragen aan andere maatschappelijke activiteiten</u> Het gaat om bijdragen in natura, die een relatie hebben met arbeidsmarkt, onderwijs of andere maatschappelijke doelstellingen. Het mag gaan om activiteiten die: – arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen, zoals met gastlessen of bedrijfsbezoeken. – actief bijdragen aan maatschappelijke initiatieven door kennis, expertise en/of middelen te delen, bijvoorbeeld een advies of communicatieplan voor een maatschappelijke organisatie. – gericht zijn op (taal)ontwikkeling van mensen, bestrijden eenzaamheid/sociaal isolement of bijdragen aan armoede/schuldenaanpak. Deze categorieën zullen in het schema van de 'bouwblokken' geplaatst worden onder 'alternatieven voor arbeidsparticipatie' (pagina 5, bijlage 2). In de omschrijving van deze categorieën zal de opmerking worden toegevoegd dat deze pas ná toestemming van de SR-coördinator kunnen worden ingezet. Tegelijkertijd zal er wel vast worden gehouden aan een volgorde in de gewenste activiteiten. Arbeidsparticipatie (A) staat namelijk (nog steeds) voorop. Daarna volgen de andere (nieuwe) activiteiten categorieën: sociale inkoop, co-creatieve projecten en andere maatschappelijk activiteiten (B-D). De categorie 'bijdragen aan maatschappelijke activiteiten' is daarbij de laatste optie. Deze is alleen van toepassing, wanneer het niet mogelijk is om de SROI-verplichting (volledig) met de andere categorieën activiteiten in te vullen. In de dialoog met de opdrachtnemers stuurt de SR-functionaris op deze volgorde.
2) Waarden bouwblokken en mogelijkheid tot indexering (jaarlijks)	→ Verhoging drempelwaarde SROI verplichting naar € 350.000 (was €250.000) Toelichting: - Vanuit de uitgevoerde evaluatie bij aanbieders, komt naar voren dat vooral kleine aanbieders veel moeite hebben om aan de SROI eis te voldoen. - Midden-Limburg verhoogt drempelwaarde naar 350.000eu → Jaarlijkse indexering van de normbedragen/waarden van de bouwblokkenmethode van de SROI verplichting Jaarlijks vindt er een indexatie plaats van de normbedragen in de bouwblokken gebaseerd op indexeringsmethodiek zoals die door de VNG voor de Jeugdwet en WMO is geadviseerd (90% OVA en 10% PPC). De methodiek sluit aan met de indexatie methodiek zoals deze

	voor 2026 voor de nieuwe aanbestedingen alsmede de verlengingen zal worden gehanteerd.
3) Overig	→ Er zal een 'hardheidsclausule' worden toegevoegd aan de SROI eis: <i>"Opdrachtgever behoudt zich het recht voor af te wijken van deze regeling, indien toepassing van deze paragraaf in een individueel geval leidt tot een onvoorzien en onredelijk benadelend gevolg voor opdrachtnemer."</i>

Daarnaast stellen wij voor om per 1 januari 2026 de volgende werkwijze te hanteren omtrent een eventuele boeteoplegging bij het *toerekenbaar* niet nakomen van de SROI verplichting:

In het geval de wens er ligt daadwerkelijk over te willen gaan naar een boeteoplegging, zal dit te allen tijden ter accordering voorgelegd worden aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de MGR. Dit voorstel zal altijd voorzien zijn van een onderbouwing waarin de volgende factoren zullen worden toegelicht:

- Beargumentatie 'toerekenbaarheid'
- Het exacte boetebedrag
- Impact van het wel/niet opleggen van een boete
- Wijze van terugbetaling aan de gemeenten, waarbij als *uitgangpunt* wordt genomen:
 - Noord-Limburg: *in beginsel* aan individuele gemeenten Noord-Limburg volgens verdeelsleutel uitvoeringskosten module 1 (o.b.v. aantal inwoners).
 - Midden-Limburg: *in beginsel* aan individuele gemeenten Midden-Limburg volgens verdeelsleutel uitvoeringskosten module 2 (o.b.v. aantal inwoners)

Voorstel

Kennis te nemen van de inhoud van deze adviesnota inclusief voorgestelde wijzigingen.

Besluit dagelijks bestuur MGR sociaal domein Limburg-Noord:

Beesel, 27 maart 2024

De secretaris-directeur,

De voorzitter,

J. Kuijpers

M. Leenders